

РЕШЕНИЕ

№ 194

гр. Пловдив, 16.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, V СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Светлана Ив. Изева

Членове: Светлана Анг. Станева
Николай К. Стоянов

при участието на секретаря Ангелинка Ил. Костадинова
като разгледа докладваното от Светлана Анг. Станева Въззивно гражданско дело № 20225300502918 по описа за 2022 година

Въззивното производство е по реда на чл.258 и следващите от ГПК, във вр. с чл.79, ал.1 вр. чл.240, ал.1 от ЗЗД и чл.86 от ЗЗД.

Образувано е по постъпила въззивна жалба, подадена от „*****“ АД чрез адв. И. И., против решение №249/27.07.2022 г., постановено по гр.д. №557/2021 г. на Районен съд - Карлово, II гр.с., в частта, в която е отхвърлен предявеният от дружеството иск против И. И. С. в качеството на наследник на С. Я. Я., починала на ***** г., за осъждане на ответника да заплати на банката сумата от общо 2208,58 лева, от които 1483,43 лева – главница по договор №3720477 от 27.06.2013 г. за кредитна карта за физически лица, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда до окончателното изплащане; 653,15 лева – дължими лихви за забава (лихва върху просрочена главница) по договора за кредит за периода от 27.05.2014 г. до 16.02.2021 г., и 72 лева – дължими разходи по кредита към 07.02.2021 г.

Във въззивната жалба се навеждат доводи за недопустимост на решението, като постановено в противоречие с материалния и процесуалния закон. При установена липса на приемане на наследството по опис от страна на ответницата, същата не може да е легитимиран ответник по делото, като производството по осъдителния иск спрямо нея подлежи на прекратяване

поради недопустимост на иска, а на прекратяване подлежи и производството по чл.51, ал.1 от ЗН. По отношение на искането за назначаване на управител на наследството се излагат подробни съображения, че при незаето наследство съдът е следвало да назначи управител. Неправилно е разпределена доказателствената тежест, като съдът е приел, че ищецът не е доказал липсата на поемане на управлението на наследството. Считат, че съдът е следвало да уважи искането за назначаване на управител на наследството, който да бъде конституиран като надлежен ответник по иска, с оглед установеното неприемане на наследството от ответницата и липсата на поемане на управлението на наследственото имущество, изведено от процесуалното бездействие на ответницата, респективно – нейния законен представител по предявения иск. Иск се обезсилване на решението като недопустимо и връщане на делото за разглеждане от друг състав на първоинстанционния съд, с указания за произнасяне по предявения иск след назначаване на управител на незаетото наследство, който да бъде конституиран като надлежен ответник по делото.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК не е постъпил писмен отговор от насрещната страна.

Пловдивският окръжен съд, въззивно гражданско отделение, V граждански състав, като прецени събраните по делото доказателства, намира следното:

Въззивната жалба е депозирана в законоустановения срок, изхожда от легитимирана страна и е насочена срещу съдебен акт, подлежащ на въззивно обжалване, поради което се явява процесуално допустима.

При служебната проверка на основание чл.269 от ГПК се констатира, че решението е валидно - постановено е в рамките на правораздавателната компетентност на съдилищата по граждански дела, разбираемо е и е в изискуемата от закона форма.

С въззивната жалба се навеждат доводи за недопустимост на съдебното решение – първоинстанционният съд е приел, че малолетната към датата на предявяване на иска ответница не е приела наследството на майка си, като върху нея не е преминало задължението по процесния договор.

Възражението е неоснователно. Според изложеното в исковата молба, ответницата е законен наследник на кредитополучателя, като е надлежен ответник. Според теорията, не представлява нередовност на исковата молба насочването на иска срещу лице, което не е надлежен ответник според посочените в исковата молба обстоятелства. В този случай решението е недопустимо, подлежи на обезсилване и делото следва да се върне на първоинстанционния съд, за да бъде конституиран надлежния ответник (Българско гражданско процесуално право, X издание, стр.504). Случаят не е такъв, като не са налице предпоставките за обезсилване на решението на това основание. В настоящия случай делото отговаря на изискванията, при които може да се реши по същество. Искът е насочен

срещу лице, за което са налице доказателства, че има право да наследява. Според посочените в исковата молба обстоятелства, именно посочения от страната ответник е лицето, което следва да отговаря по иска.

Съдът се е произнесъл по искове, с които е бил сезиран – по предмета на делото, правилно изведен въз основа на въведените от ищеца твърдения и заявления петитум. Правилно е дадена материално – правната квалификация на исковете. Налице са всички положителни и липсват отрицателни процесуални предпоставки за постановяване на решението. Ето защо същото е допустимо.

Въззивната проверка за правилност се извършва на решението само в обжалваната част и само на поддържаните основания. Настоящият състав при служебната си проверка не констатира нарушения на императивни материално-правни норми, които е длъжен да коригира, и без да има изрично направено оплакване в тази насока съгласно задължителните указания, дадени с ТР №1/09.12.2013 г. по тълк.д. №1/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

Районният съд е сезиран с предявени от „*****“ АД против И. И. С., действаща чрез своя баща и законен представител И. С. С., в качеството на наследник на С. Я. Я., починала на ***** г., искове с правно основание чл.79, ал.1 вр. чл.240 ЗЗД и чл.86 ЗЗД.

В исковата молба се твърди, че на 27.06.2013 г. в гр. К. между „*****“ АД като кредитодател и С. Я. Я. като кредитополучател бил сключен договор №3720477/27.06.2013 г. за кредитна карта за физически лица (договор за кредит), по силата на който банката издала на кредитополучателя кредитна карта Visa Classic Donna и предоставила банков кредит под формата на кредитен лимит с разрешен размер от 2 000 лв. при месечен лихвен процент в размер на 1,33% съгласно чл.3.1 от договора за кредит. Минималната погасителна вноска (съгласно чл.4.1 от договора – сума, равна на 3% от кредитния лимит в размер на 60 лева) била изискуема и дължима съгласно чл.4.1.2 от договора за кредит до 15-то число на текущия месец. Договорът за кредит бил сключен със срок на действие до 30.06.2017 г. съгласно чл.4.4 от същия, до която дата кредитополучателят следвало да издължи всички усвоени суми по кредита. От 27.05.2014 г. кредитополучателят изпаднал в забава за плащане на дължимите минимални погасителни вноски по кредита, като до изтичане на крайния срок на действие на договора за кредит не платил на банката усвоената и дължима сума по главницата на кредита в размер на 1483.43 лева. Вземането на банката станало изцяло изискуемо на 01.07.2017 г. поради изтичане на крайния срок на договора за кредит – 30.06.2017 г., определен в чл.4.4 от същия. На 17.02.2021 г. ищецът подал искова молба против кредитополучателя С. Я. с искане за осъждането да му заплати сумата в общ размер на 2208,58 лева, от които 1483,43 лева – главница по договора за кредит, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда до окончателното изплащане; 653,15 лева – дължими лихви за забава (лихва върху просрочена

главница) по договора за кредит за периода от 27.05.2014 г. до 16.02.2021 г., и 72 лева дължими разходи по кредита към 07.02.2021 г. Образуваното гр. д. №20215320100271 по описа на Районен съд – Карлово е прекратено с определение №136/18.03.2021 г., тъй като от служебно изготвена справка от НБД „Население“ съдът установил, че ответницата С. Я. е починала на ***** г. Задълженията по договора за кредит не били погасени до настоящия момент, поради което за ищеца предявява искова молба против наследниците на С. Я. Я. – малолетната (към датата на подаване на исковата молба) дъщеря И. И. С. Твърди се, че съобразно трайната съдебна практика, за да се ангажира отговорността на наследниците на починало лице за негови задължения, било необходимо те да са приели наследството по някой от начините, посочени в чл.49 и чл.51 от Закона за наследството (ЗН), тъй като наследството не се придобивало автоматично, а едва с приемането му, след който момент наследниците, приели наследството, били пасивно легитимирани да отговарят за задълженията на наследодателя. При направена справка не се установявало наличие на изрично приемане на наследството по реда на чл.49, ал.1 от ЗН от наследника на починалата. Иска се от съда да осъди малолетната И. И. С., действаща чрез своя баща и законен представител И. С. С., в качеството на наследник на С. Я. Я., починала на *****г., да заплати на банката сумата от общо 2208,58 лева, от които 1483,43 лева – главница по договор №3720477/27.06.2013 г. за кредитна карта за физически лица, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда до окончателното изплащане; 653,15 лева – дължими лихви за забава (лихва върху просрочена главница) по договора за кредит за периода от 27.05.2014 г. до 16.02.2021 г., и 72 лева – дължими разходи по кредита към 07.02.2021 г. Моли на осн. чл.51, ал.1 от ЗН съдът да призове И. И. С., действаща чрез своя баща и законен представител И. С. С., и да определи срок, в който да заяви дали приема наследството на С. Я. Я., починала на ***** г., или се отказва от него.

В дадения от съда едномесечен срок не е депозирано волеизявление от наследника, нито отговор на исковата молба.

Въз основа на събраните по делото доказателства, от състава на районния съд е прието за установено от фактическа страна следното:

По делото не е спорно, че на 27.06.2013 г. в гр. К. между „*****“ АД като кредитодател и С. Я. като кредитополучател, е бил сключен договор №3720477/27.06.2013 г. за кредитна карта за физически лица (представен с исковата молба), по силата на който банката е издала на кредитополучателя кредитна карта Visa Classic Donna и е предоставила банков кредит под формата на кредитен лимит с разрешен размер от 2000 лв. при месечен лихвен процент в размер на 1,33%.

От приетата съдебно-счетоводна експертиза, която съдът е кредитирал изцяло, се установява, че задълженията на С. Я. по договора съвпадат с исковата претенция.

От представеното удостоверение за наследници, издадено от Кметство с. *****, се установява, че кредитополучателят С. Я. Я. е починала на ***** г. Неин единствен наследник е дъщеря ѝ И. И. С., ЕГН: *****, която към датата на подаване на исковата молба – 15.04.2021 г., е била малолетна, а понастоящем е непълнолетна.

От издадените от Община С. удостоверения е видно, че баща на детето е И. С. С.

Пред настоящата инстанция не се събраха нови доказателства. Не са наведени с въззивната жалба и твърдения за неправилно установени факти, като се възприе именно така описаната фактическа обстановка.

Въз основа на нея, от първоинстанционния съд са изведени следните изводи:

Прието е, че производството е по искове с правно основание чл.79, ал.1 ЗЗД и чл.51, ал.1, изр.2-ро ЗН.

Изложени са подробни съображения защо производството по чл.51, ал.1 ЗН е недопустимо по отношение на недееспособни, като е прекратено делото по отношение на това искане. Решението в тази част, имаща характер на определение, не е обжалвано и е влязло в сила.

Относно предявения осъдителен иск е прието, че не е доказано в патримониума на непълнолетната да е преминало задължението на наследодателя, като това е мотивирало съда да отхвърли иска.

Не се възприемат и доводите във въззивната жалба, че неправилно е възложено в тежест на жалбоподателя да доказва отрицателни факти. Напротив – именно в негова тежест е възложено доказването на положителен факт – приемането на наследството от непълнолетната по опис, тъй като същата може да го направи единствено по този начин с оглед изричната разпоредба на чл.61, ал.2 от ЗН, респективно – отговаря за задълженията на наследодателя до размера на полученото наследство. Касае се за норми, въведени с оглед запазване на обществен интерес, като за тях съдът следи служебно. Относно това, че доказателствената тежест е възложена на кредитора, е и определение №327/25.03.2016 г. на ВКС, III г.о., според което кредиторът, който претендира, че наследник на негов дължник отговаря за задълженията на наследодателя си, следва да докаже, че наследникът е приел наследството на длъжника по някой от посочените начини. В този смисъл, доколкото не се установи приемането на наследството по опис, мълчаливо или чрез конклюдентни действия от законния представител, правилно е отхвърлен предявеният иск за осъждане на ответницата да заплати задължение на наследодателя. Решението е правилно и законосъобразно като краен резултат и следва да се потвърди.

С въззивната жалба се прави искане за назначаване управител на наследството. Съгласно чл.59, ал.1 ЗН, когато лицето, което има право да наследява, е с неизвестно местожителство или макар местожителството му да е известно, но не е поело управлението на наследственото имущество,

районният съдия, служебно или по искане на заинтересуваните, назначава управител на наследството. В случая според жалбоподателя е налице втората хипотеза – не се установява да е поето управлението на наследственото имущество. Касае се обаче за охранително производство (каквото е и производството по чл.51, ал.1 ЗН), което се развива по инициатива на заинтересованото лице или на съда. Компетентен да се произнесе по искането е съдът, в района на който е открито наследството, а не всеки съд. По делото липсват данни в тази насока – къде е открито наследството. Липсват данни и какво включва то. Наличната съдебна практика, при която се назначава в хода на делото управител на незаето наследство, касае делбени дела, при които страната е починала в хода на производството и е известна наследствената маса (в този смисъл – определение №107/18.03.2020 г. по гр.д. №3465/2019 г. на ВКС, I г.о. и цитираната в него практика). Същевременно следва да се отбележи, че е процесуално недопустимо съединяването на охранително производство с исково такова (като пример са посочени осъдителни иски срещу наследника - Г. Н., „Производството по чл.51 ЗН“, изд. Сиела, стр.31). Ето защо е процесуално недопустимо в настоящето производство да се назначава управител на незаето наследство.

Разноски са поискани от жалбоподателя, но, с оглед оставяне на жалбата без уважение, такива не следва да се присъждат.

Воден от гореизложеното, Пловдивският окръжен съд, V граждански състав,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №249/27.07.2022 г., постановено по гр.д. №557/2021 г. на Районен съд - Карлово, II гр.с., **в частта**, в която е отхвърлен предявеният от дружеството иск против И. И. С. в качеството на наследник на С. Я. Я., починала на ****г., за осъждане да заплати на банката сумата от общо 2208,58 лева, от които 1483,43 лева – главница по договор №3720477 от 27.06.2013 г. за кредитна карта за физически лица, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда до окончателното изплащане; 653,15 лева – дължими лихви за забава (лихва върху просрочена главница) по договора за кредит за периода от 27.05.2014 г. до 16.02.2021 г., и 72 лева – дължими разходи по кредита към 07.02.2021 г.

В останалата част решението не е обжалвано и е влязло в сила.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____